

מכון "דרכים"

מכון לפסיכותרפיה ופסיכולוגיה שימושית

על חיי הנפש של האדם ושל הצומח

על חיי הנפש של האדם ושל הצומח

חיי הנפש של האדם מתוארים במושגים השאולים מן התחום הבוטני. מילים כמו שרשים, שלכת וצמיחה ממחישות תופעות אנושיות. השפה העברית מלאה ביטויים כמו :

"כעץ שתול על פלגי מים"

"ו" האדם הוא עץ השדה".

לא בכדי הוא.

במצגת זו אנסה להמחיש מעט מן הזיקה הזו.

על חיי הנפש של האדם ושל הצומח

בדברנו על שורשים אנו מתכוונים לחיבור למורשת אבות,
למטען ערכי. אנו גם מתכוונים לעצמת האחיזה בקרקע
ולחוסן האישי.

המושג ההפוך הוא תלוש ואז אנו
מתכוונים לאדם נעדר שייכות
ושאינו מחובר לקרקע המציאות.

על חיי הנפש של האדם ושל הצומח

בדברנו על הגזע, אנו מתייחסים לשנות ילדות ונעורים.

שנים של השקעה של המשפחה בילד אשר בונה בו את החוסן הפנימי.

הגזע הוא עמוד התווך אשר אמור

לשאת את הצמרת. כאשר מתרחשת

טראומה, אנו מציירים את הגזע כרות וללא עתיד.

על חיי הנפש של האדם ושל הצומח

הצמרת מסמלת את השאיפות של הפרט, את העתיד. ככל שרחבה היא ורבת ענפים, כך רב הפוטנציאל האנושי וכך גם מימושו. לעיתים, בסתיו החיים, תתרחש שלכת והיא תסמן את מצוקתו של האדם ואת ההתכנסות בעצמו על מנת לאגור כוח ולהעלות עלווה מחודשת באביב.

על חיי הנפש של האדם ושל הצומח

הזרע הוא מושג חקלאי כמו גם אנושי. פריו של הצמח כמו פרי בטנה של האם, שניהם מתחילים בהפריה.

עתים, ימתין הזרע באדמה אפילו שנים, עד יוצרו התנאים הנכונים לנביטה.

על חיי הנפש של האדם ושל הצומח

התחדשות היא פעולה מופלאה של הצומח אשר האדם מנסה לסגל לעצמו. התחדשות אחרי חורף, אחרי גיזום או כריתה.

התחדשות מן השורש -

כחוטר או כנצר,

או התחדשות מן הגדם עצמו.

התחדשות אחרי שריפה.

מופלא הוא כוח החיים הטמון בצמח.

מופלא הוא כוח החיים המצוי באדם.

על חיי הנפש של האדם ושל הצומח

מושגים כמו גידול וצמיחה הם מושגים מעולם הצומח השאולים אל תוך העולם האנושי.

אנו מדברים על צמיחה (אישית, תרבותית, כלכלית)

כצורת התפתחות ראויה.

אנו מדברים על גידול כפעולה

אנושית של גידול ילדים או

כפעולה חקלאית.

על חיי הנפש של האדם ושל הצומח

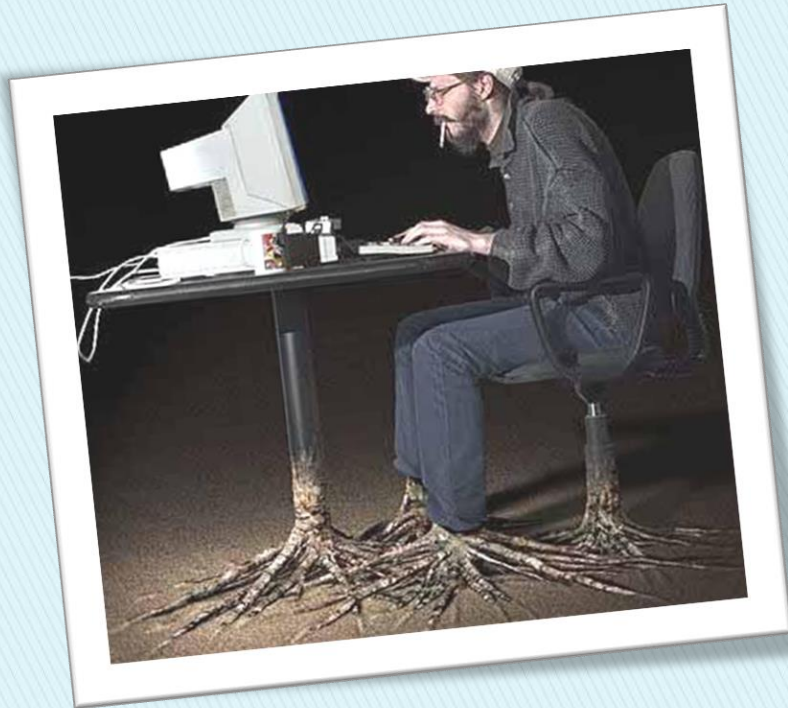
הגידול, חכמתו באדמה, במים ובשמש.
אדמת הגידול האנושית, ממש כקרקע
החקלאית, שומה עליה שתהא מחזיקה
ומכילה, שיהיו בה מרכיבי המזון,

שתוכל להזין. יחד עם זאת, אל לה להיות חונקת או עודפת. כך
גם לגבי המים. המים הם חיים, אבל במידה, לא מציפה ולא
מייבשת.

על חיי הנפש של האדם ושל הצומח

אכן, העץ אשר נטוע באדמה רווית מזון ומים, שורשיו קצרים מאחר וכל צרכיו מצויים לידו.

לעומתו, העץ שאדמתו אינה רוויה, משלח שרשים ומעמיקם לחפש את המים. שרשים אלו יעמדו לו אחר כך כחוסן שנבנה בתבונה. גם אדמת הגידול האנושי צריכה להיות מספקת אך גם מאתגרת, במידה הראויה שתביא להצלחה.

על חיי הנפש של האדם ושל הצומח

- ▶ השמש היא מקור האור והחום להם זקוק הצמח כדי לגדול, אותם אור וחום אנושיים אשר אדם זקוק להם בילדותו ולאורך כל חייו.

על חיי הנפש של האדם ושל הצומח

זוהי חכמה גדולה לגדל ולהצמיח.
למצוא אדמה.

להפוך אותה לראויה.
לספק מים – לא לייבש אך גם
לא להציף
לאפשר אור וחום.

חכמה, אשר כולנו כהורים, לומדים עם השנים, מילדותנו אנו
ומהורינו, מתוך הטעויות שלנו ומן הניסיון הנצבר.
אל הבשלות הזו (כן, גם זה מושג בוטני) אנו פונים היום.

על חיי הנפש של האדם ושל הצומח

אמר: האם יש מי שישן שבעין שנים בחלום?
יום אחד הלך בדרך, ראה אדם אחד שנוטע חרוב
אמר לו: זה, עד כמה שנים טוען פירות
אמר לו: עד שבעים שנה.

אמר לו: פשוט לך שאתה חי שבעים שנה
אמר לו אדם זה: עולם מלא חרובים מצאתי
כפי ששתלו לי אבותי, שותל גם כן אני, לבני.
ישב אכל פיתו, באה לו שינה, וישן.

הקיפה אותו שן סלע, ונעלם מן העין, וישן שבעים שנה.
כאשר קם, ראה אדם אחד שמלקט מהם.
אמר לו: אתה הוא ששתלת אותו?

אמר לו: בן בנו אני
אמר לו: נמצא מכאן שישנתי שבעים שנה.